

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320202419
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4320202419.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpený Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Leviciach ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: P. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., A., Z. XX, zastúpený JUDr. Ondrejom Mészárosom, advokátom, so sídlom Želiezovce, Brezová 10 a T. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., P. XX, zastúpená JUDr. Ildikó Osvaldovou, advokátkou, so sídlom Levice, Mlynská 2238, o návrhu otca na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 23. októbra 2020 č. k. 17P/51/2020-293 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky na maloletého P. J., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 40 eur na sumu 80 eur, počnúc od 01. 08. 2020, ktoré je matka povinná platiť vždy do 15 dní v mesiaci vopred k rukám otca maloletého, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 10. mája 2019 č. k. 17P/2/2019-180 v časti vyživovacej povinnosti matky na maloletého P., nar. XX. XX. XXXX.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletého P., nar. XX. XX. XXXX (I.) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (II.). Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3, ako aj vykonané dokazovanie.

1.1. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že naposledy bola vyživovacia povinnosť matky k maloletému P. upravená rozsudkom OS Levice zo dňa 10. 05. 2019 pod č. k. 17P/2/2019-180, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené a zároveň bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol maloletý P. zverený do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu sumou 40 eur mesačne do 15 dní k rukám otca maloletého, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Maloletá T. bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20. 05. 2019. V čase pôvodného rozhodovania matka bola zamestnaná na Gymnázium J. A. Komenského v I., kde dosahovala priemerný mesačný príjem 478,19 eura. Za kalendárny rok 2018 dosiahla u zamestnávateľa, ktorým bol otec detí a jej vtedajší manžel, priemerný čistý zárobok 60,05 eura. V roku 2019 až do skončenia tohto pracovného pomeru dosiahla u tohto zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem 162,46 eura. Otec v tom čase podnikal a podľa jeho výpovede dosahoval čistý mesačný príjem 1.700 eur. Za rok 2018 vykázal zo živnosti príjmy v sume 48.709,65 eura a výdaje 28.116,97 eura, základ dane predstavoval sumu 20.592,68 eura. Maloletý P. v tom čase navštevoval 1. ročník U. v I., kde jeho výdavky na stravu činili 25 eur mesačne, ZRPŠ 20 eur

ročne, výdavky na pracovné zošity 15 eur, náklady na výlety 100 eur. Bol sledovaný gastroenterológom a medikamentózna liečba si vyžadovala mesačné náklady od 100 do 150 eur.

1.2. V súčasnej dobe matka dosahuje čistý mesačný príjem 713,09 eura (za rok 2020), v roku 2019 dosiahla priemerný čistý mesačný zárobok 604,98 eura. Od 03. 02. 2020 do 31. 03. 2020 bola matka zamestnaná v spoločnosti MIRA OFFICE, s. r. o., kde ku skončeniu pracovného pomeru došlo v skúšobnej dobe. Za uvedené obdobie matka dosiahla priemerný čistý mesačný príjem v sume 210,44 eura. Mesačne uhrádza za platby spojené s užívaním bytu 130 eur, elektrinu 60 eur, Free SAT 20 eur, platbu za internet 10 eur, mobil 36 eur, sporenie 50 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eura, ročnú poisťku za byt 55 eur. Poberá prídavky na maloletú T., z ktorých polovicu vypláca otcovi, ktorú majú v striedavej osobnej starostlivosti. Na maloletého P. prispieva sumou 40 eur a počnúc augustom 2020 začala prispievať na jeho výživu sumou 80 eur mesačne a s maloletým sa pravidelne stýka.

1.3. Otec za kalendárny rok 2019 podal daňové priznanie, z ktorého vyplýva, že príjmy zo živnosti činili 33,967,68 eura, výdavky 32.592,76 eura a základ dane 1.374,92 eura. Otec je naďalej spoločníkom a konateľom v dvoch obchodných spoločnostiach. Z výpovede otca vyplynulo, že jeho priemerný mesačný príjem predstavuje 1.000 eur. Mesačne uhrádza splátku hypotekárneho úveru 372,09 eura, plyn 150 eur, elektrinu 73 eur, vodu 30 eur, televíziu 22,29 eura, sporenie 500 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eura, Telekom 20,89 eura, HBO 5,99 eura, Netflix 11,99 eura, Youtube 10,99 eura, upratovacie služby 100 eur, pohonné hmoty 100 eur, výdavky na domáce zvieratá 75 eur, ošatenie 80 eur, poplatok za uskladnenie pupočníkovej krvi 20,95 eura, poisťku na dom 155,97 eura, poplatok za komunálny odpad 84,33 eura, daň z nehnuteľnosti 96,17 eura, daň za psa 10 eur, povinné poistenie motorového vozidla 117 eur, prenájom Windows Office 99 eur, investície do rodinného domu 300 eur, údržba bazénu 300 eur, náhodilé výdaje spojené s pokazenými spotrebičmi v domácnosti 1.000 eur, údržba auta 500 eur. Je výlučným vlastníkom rodinného domu, ktorý nadobudol po vyporiadaní BSM, ako aj vozidla Škoda Super, ako aj je podielovým spoločníkom bytu v 1-ici, ktorý nadobudol dedičstvom v roku 2014.

1.4. Výdavky maloletého P. sa v súvislosti s návštevou školy - U. v I. nezmenili. Zvýšili sa výdavky spojené so školskými výletmi. Zdravotný stav je kompenzovaný a podľa lekárskej správy nie je potrebné pri diagnóze maloletého pokračovať v racionálnej výžive s primeranou pohybovou aktivitou bez nutnosti nasadenia terapie. Maloletý začal pravidelne cvičiť, s čím sú spojené výdavky s návštevou fitnesscentra 20 eur, platby za športové oblečenie a proteín 30 eur mesačne. Otec uhrádza maloletému mobil 15 eur mesačne, výdavky spojené s nákupom ošatenia 150 eur, obuvi 200 eur a vypláca mu mesačne vreckové 100 eur. Maloletý od apríla 2020 pracuje u otca na dohodu o pracovnej činnosti, na základe ktorej mu otec vypláca odmenu vo výške 200 eur mesačne.

1.5. V prejednávanvej veci bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného prešlo len krátke obdobie roka a pol. V čase ostatného rozhodnutia o výživnom maloletý končil 1. ročník gymnázia. S poukazom na uvedené možno usúdiť, že maloletý postúpil do vyššieho ročníka, s čím neboli preukázané výrazne zvýšené výdavky oproti ostatnému rozhodnutiu o výživnom, čo vo svojej výpovedi potvrdil aj samotný otec. Otec dôvodil podaný návrh zvýšenými výdavkami na dieťa spojenými s potrebou neustálej zmeny oblečenia, obuvi, ako aj v súvislosti s jeho pohybovou aktivitou - posilňovaním. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom nedošlo na strane maloletého P. k zvýšeniu nákladov na jeho vzdelávanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, či kultúrne vyžitie. Zvýšili sa výdavky otca spojené so športovými aktivitami maloletého - návštevy fitnesscentra, výdavky spojené s nákupom športového oblečenia, či proteínov, avšak zároveň sa výrazne znížili výdavky v súvislosti so zlepšením zdravotného stavu maloletého, ktorý si aktuálne nevyžaduje medikamentóznú liečbu, spojenú s výdavkami vo výške 100 až 150 eur mesačne. V neposlednom rade je tiež potrebné prihliadnuť aj na vlastný príjem dieťaťa vyplácaný jeho otcom, ktorý sa od posledného rozhodnutia o výživnom zvýšil zo sumy 100 eur ako vreckového na sumu 300 eur mesačne, pozostávajúcu jednak z vreckového v sume 100 eur mesačne, ako aj z odmeny plynúcej z dohody o pracovnej činnosti v sume 200 eur mesačne.

1.6. U matky maloletého neprišlo k výraznému zvýšeniu jej príjmu, keď v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom mala príjem od zamestnávateľa - U. v I., ako aj od manžela spolu v priemere 629,54 eura. Do výlučného vlastníctva nadobudla byt, s ktorým užívaním došlo na jej strane k zvýšeniu nevyhnutných výdavkov od posledného rozhodnutia, kedy žila v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Otec v konaní poukazoval na podstatné zníženie jeho príjmu od posledného rozhodnutia

približne o 700 eur, keď poukazoval na tú skutočnosť, že v spoločnosti Gold reality, s. r. o. bola vykázaná strata a táto sa zvýšila a v prípade daňového priznania týkajúceho sa živnosti otca je zrejmé, že za zdaňovacie obdobie roku 2019 boli vykázané nižšie príjmy a vyššie výdavky. Predložené výpisy z daňových priznaní a údaje v nich však nie sú jediným kritériom pre posudzovanie schopností, možností a majetkových pomerov účastníka. Poukazujúc na otcom uvádzané pravidelné výdavky, ako aj výdavky náhodilé, mal súd za to, že aj ním deklarovaný príjem nemožno považovať za reálny, keď výdavky otca výrazne presahujú ním uvádzaný pravidelný mesačný príjem. S poukazom na uvedené, súd sa nepresvedčil o znížení príjmu na strane otca. Súd po vykonanom dokazovaní konštatoval, že medzi účastníkmi konania nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodne určeného výživného. Nebolo preukázané, že by na strane maloletého dieťaťa došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov, či už v súvislosti s jeho fyzickým vyspíevaním, alebo so zvyšovaním nákladov v súvislosti s prípravou maloletého na budúce povolanie. Možno konštatovať, že na strane dieťaťa sa znížili výdavky spojené s jeho zdravotným stavom. Taktiež na strane rodičov nebola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného zo strany matky na maloleté dieťa.

1.7. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nebol zistený žiaden dôvod, pre ktorý by náhradu trov konania niektorému z jeho účastníkov mohol priznať.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec maloletého, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodil tým, že názor súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy výživného prešlo len krátke obdobie, nie je relevantný, nakoľko zákon neustanovuje, či musí prejsť dlhé alebo krátke obdobie od poslednej úpravy výživného, ale ustanovuje, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa menia pomery. V danom prípade k zmene pomerov došlo. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nijako nezohľadnil zvýšené náklady na maloletého P. v spojitosti s návštevou autoškoly, ktoré uvádzal a výdavky doložil aj dokladmi. Z uvedeného vyplýva, že daná skutočnosť nebola súdom riadne vyhodnotená. Ide o sumu približne 1.100 eur, čo nie je zanedbateľná suma, ktorú bolo potrebné s návštevou autoškoly uhradiť. Nie je preto možné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že by nedošlo k výraznému zvýšeniu výdavkov oproti predošlému rozhodnutiu o výživnom.

2.1. Ďalej poukázal na tú skutočnosť, že matka v konaní uvádzala, že na maloletú T. má mesačné výdavky približne 230 eur, pričom maloletá je v striedavej starostlivosti oboch rodičov, z čoho je zrejmé, že tieto výdavky na maloletú sú za 2 týždne. Je potom dôvodné žiadať výživné na maloletého P. vo výške 200 eur, ktorý je ešte aj starší. Aktuálne stanovených 40 eur ako výživné na maloletého P. je neprimerane málo oproti tomu, čo uvádza matka ako výdavky na maloletú T.. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie opieral aj o tvrdenie, že je potrebné prihliadnuť aj na vlastný príjem dieťaťa, ktorý mu vypláca a ktorý sa mal zvýšiť zo sumy 100 eur na 300 eur, ktorá pozostáva z vreckového 100 eur a z odmeny vyplácanej otcom na základe dohody o pracovnej činnosti v sume 200 eur. Táto suma je pre neho výdavok, nakoľko tento príjem z dohody o pracovnej činnosti maloletého je na druhej strane jeho výdavok. Nie je preto možné takýmto jednostranným spôsobom uvádzať zvýšenie príjmu dieťaťa a pritom nehľadiť na jeho výdavok, nakoľko žijú v jednej domácnosti. Súd by tak mohol určiť len v prípade, keby tento príjem pochádzal od tretej osoby, a teda, nešlo by o peniaze nadobudnuté dieťaťom, ktoré sa už aj tak nachádza v spoločnej domácnosti.

2.2. Rovnako nesúhlasil s vyhodnotením zmeny príjmov na strane rodičov. V konaní bolo preukázané, že priemerný mesačný príjem matky za rok 2019 činil 604,98 eura a v súčasnosti matka dosahuje čistý príjem vo výške 713,09 eura, z čoho vyplýva navýšenie príjmu o 108,11 eura. Na jeho strane bolo z daňových priznaní preukázané, že za rok 2018 mal príjmy 48.709,65 eura, výdavky 28.116,97 eura a základ dane 20.592,68 eura. Za rok 2019 príjmy 33.967,68 eura, výdavky 32.592,76 eura a základ dane 1.374,92 eura. Z uvedeného jasne vyplýva, že jeho výdavky sa zvýšili o 4.475,79 eura, čo je bežná odchýlka, a nie účelové navyšovanie výdavkov, keďže jeho príjmy sa znížili o 14.741,97 eura, čo je značný pokles jeho príjmu. V dôsledku tohto poklesu musel použiť aj odložené peniaze a rezervu na sporiacom účte, čo preukazuje aj prehľad z jeho sporiaceho účtu od januára 2020, z ktorého vyplýva, že vybral spolu sumu 5.500 eur.

2.3. Matka vyčíslila svoje výdavky približne na sumu 645 eur, do čoho nezahrnula stravu, ošatenie a podobne a za rok 2019 mala príjem mesačne v priemere 604,98 eura, čo tiež jednoznačne preukazuje vyššie výdavky ako sú príjmy matky. Súd prvej inštancie sa týmito skutočnosťami vôbec nezaoberal,

príčom na jeho strane hneď vytykal presahujúce výdavky. Matka predložila prehľad užívaných liekov a diagnóz, lekársku správu, aj výpis z účtu poisťovne až na pojednávaní, z ktorého dôvodu nemal čas riadne sa s týmito dokladmi oboznámiť, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces. Z konania je zrejmé, že matka súhlasila so zvýšením výživného, ale nesúhlasila s jej výškou, pričom aj kolízna opatrovníčka navrhla zvýšiť pôvodnú sumu 40 eur. Napriek tomu, súd prvej inštancie zamietol jeho návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletého P., bez ohľadu na to, aby uviedol dôvod, prečo na tieto skutočnosti neprihliadol. Má za to, že súd prvej inštancie jednostranne vyhodnocoval dôkazy na jeho strane, pričom nijakým spôsobom sa nevyrovnal s jeho tvrdeniami a dôkazmi, bez toho, aby to riadnym spôsobom odôvodnil. Preto súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nedostatočne zistil skutkový stav veci.

3. K podanému odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol, aby odvolací súd zvýšil výživné matke zo sumy 40 eur na sumu 80 eur mesačne. Dôvodil tým, že od posledného určenia výživného nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa. Súd vykázal z aktuálne zistených pomerov rodičov, ako aj pomerov na strane dieťaťa. Navrhoval v konaní zvýšiť výživné na maloletého na sumu 80 eur mesačne, nakoľko matka s takýmto zvýšením výživného súhlasila a začala dobrovoľne prispievať na výživu v tejto výške.

4. K podanému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka, ktorá navrhla odvolanie ako nedôvodné zamietnuť (zrejme sa domáhala potvrdenia rozhodnutia súdu prvej inštancie). Nesúhlasila s názorom otca, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a neúplne zistil skutkový stav. Má za to, že súd vyčerpávajúco zistil všetky okolnosti, keď dospel k záveru, že ku dňu podania návrhu nedošlo k výraznej zmene pomerov tak na strane otca, ako ani na jej strane, ani na strane maloletého P. s čím súhlasí. Pokiaľ otec poukazoval na to, že má zvýšené výdavky na maloletého v súvislosti s autoškolou, považuje to za absolútne nepotrebné, aby maloletý navštevoval autoškolu. V jeho veku autoškolu nepotrebuje, pretože je študentom Gymnázia a mal by sa venovať v prvom rade štúdiu. Tieto výdavky zrejme súd považoval za nadštandardné, a preto sa o nich nezmienal. Pravdou je, že otec poskytuje maloletého P. neprímeraný luxus, čo si ona zo svojho príjmu nemôže dopriať, čo však otec maloletého nie je schopný pochopiť. Pokiaľ otec tvrdil, že mal v uplynulom období nižší príjem, považuje to za irelevantné, vzhľadom k tomu, že otec má neporovnateľne väčší majetok ako ona, a preto je schopný aj v prípade zníženého príjmu z podnikania zabezpečiť potreby detí. Napokon poukázala na to, že od júla 2020 prispieva na výživu maloletého P. sumou 80 eur, čiže o 100% vyššiu sumu, ako bolo súdom naposledy určené. Návrh otca na zvýšenie výživného preto považuje za týchto okolností za absolútne zbytočný.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), prejednal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku - ďalej len „CMP“) a dospel k záveru, že odvolanie otca je sčasti dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť a vyživovaciu povinnosť matky na maloletého P., nar. XX. XX. XXXX zvýšiť.

6. Predmetom konania bol návrh otca, podaný na súde prvej inštancie dňa 09. 04. 2020, ktorým sa domáhal zmeny rozsudku OS Levice č. k. 17P/2/2019-180 zo dňa 10. XX. 2019 v časti o výživnom na maloletého P., nar. XX. 05. XXXX tak, že matka je povinná prispievať na jeho výživu sumou 200 eur mesačne, počnúc dňom 15. 04. 2020. Dôvodil tým, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov a to predovšetkým na strane maloletého P., ktorý navštevuje v čase podania návrhu 2. ročník U. v I., ako aj na strane rodičov. V konaní bolo preukázané, že posledná úprava výživného bola realizovaná rozsudkom OS Levice zo dňa 10. 05. 2019 pod č. k. 17P/2/2019-180, ktorým rozhodnutím bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené a schválená rodičovská dohoda v tom znení, že maloletý P., nar. XX. XX. XXXX sa na čas po rozvedení zveril do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu sumou 40 eur mesačne. Maloletá T., nar. XX. XX. XXXX, tiež pochádzajúca z manželstva rodičov maloletého, bola na čas po rozvedení zverená do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa výživné rodičom neurčovalo. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20. 05. 2019.

6.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletého P., nar. XX. XX. XXXX zamietol, keď dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom nedošlo, tak na strane maloletého P., ako ani na strane rodičov k tak významnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného zo strany matky na maloleté dieťa.

6.2. Predmetom konania v danej veci je teda zmena rozhodnutia o výživnom pre maloleté dieťa, na ktoré je potrebné aplikovať ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré definuje dôvody majúce za následok zmenu rozhodnutia o výživnom.

Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh.

Podľa § 78 odsek 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

7. V zmysle citovaného ust. § 78 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery, z ktorých sa vychádzalo pri určovaní pôvodnej výšky výživného. K zmene, príp. k zrušeniu vyživovacej povinnosti môže dôjsť len na návrh. Pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku. Súd tak nemôže prihliadať na skutočnosti, ktoré možno očakávať alebo ktoré nastanú až po vyhlásení rozhodnutia o výživnom.

Podstatnou zmenou je taká zmena pomerov, ku ktorej môže dôjsť na strane ktoréhokoľvek účastníka, prípadne na oboch stranách. Môže ísť o objektívne a subjektívne skutočnosti, o zmenu príjmov, výdavkov alebo majetkových pomerov. Na strane oprávneného dieťaťa to môžu byť zmeny v súvislosti so začiatkom školskej dochádzky, zmeny stupňa školského systému, zmena zdravotného stavu, ale aj vyšší vek dieťaťa a s ním súvisiace vyššie výdavky na stravu, drogériu, ošatenie. Na strane povinného to môže byť práceneschopnosť, nezamestnanosť, nová vyživovacia povinnosť, nadobudnutie spôsobilosti samostatne sa živiť. Vydaniu nového rozhodnutia o výživnom môže dôjsť len vtedy, ak ide o zmenu závažného charakteru. Nie je prípustné, aby právoplatné súdne rozhodnutia boli menené a aby sa do ich obsahu zasahovalo len pre nepodstatnú zmenu pomerov. Či je zmena pomerov podstatná a relevantná, zisťuje súd porovnaním pôvodných pomerov, ktoré boli známe v čase rozhodovania súdu o pôvodnom rozsahu vyživovacej povinnosti a nových pomerov, ktoré musia byť preukázané. Súd vždy musí posúdiť, či zmena pomerov dosahuje určitý stupeň intenzity, aby mohlo dôjsť k zmene rozhodnutia o výživnom.

8. Odvolací súd preberá zistený skutkový stav súdom prvej inštancie, ktorý považuje za zistený dostatočne a správne a rovnako považuje za správny postup súdu prvej inštancie, ktorý v danom prípade v zmysle ust. § 78 Zákona o rodine posudzoval zmenu pomerov so stavom existujúcim v čase vydania pôvodného rozhodnutia, ako aj so stavom v čase rozhodovania o návrhu na zvýšenie výživného na maloletého P.

9. V čase posledného rozhodovania o výživnom na maloletého Jozefa bolo preukázané, že tento bol v tom čase žiakom 1. ročníka Gymnázia v Želiezovciach, pričom podľa správy školy v súvislosti so školskou dochádzkou mal nasledovné náklady: stravovanie cca 25 eur mesačne, členský príspevok ZRPŠ 20 eur/rok, pracovný zošit na cudzí jazyk 15 eur/rok, školské výlety a exkurzie 2 x 50 eur za rok. Matka v tom období pracovala na U. v I., kde dosiahla za obdobie 01/2019 až 04/2019 priemerný čistý zárobok 495,57 eura, pričom v roku 2018 dosahovala u zamestnávateľa, ktorým bol jej vtedajší manžel, ďalší mesačný čistý príjem 60,05 eura a v roku 2019 až do skončenia pracovného pomeru čistý mesačný príjem 162,46 eura. Matka v tom čase žila v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým prispievala na domácnosť 100 eur mesačne. Otec v čase poslednej úpravy výživného na pojednávaní uviedol, že jeho priemerný mesačný príjem činí 1.700 eur, pričom zo živnosti za rok 2018 vykázal príjmy 48.709,75 eura a výdavky 28.116,97 eura. S matkou boli spoločníkmi a konateľmi spoločnosti Gold reality, s. r. o., ktorá za rok 2018 vykázala stratu 452,30 eura. Ďalej bol otec jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti REPDO, s. r. o. V tom čase žil v rodinnom dome, ktorý bol v tom čase v BSM a bol aj

podielovým spoluvlastníkom bytu, ktorý nadobudol v dedičstve v 1-ici. Obaja rodičia mali v tom čase ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej T., nar. XX. XX. XXXX.

9.1. V čase podania návrhu maloletý P. navštevoval 2. ročník U. v I. a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 3. ročník. Výdavky v súvislosti so školou sa výrazne nezmenili. Došlo k stabilizácii jeho zdravotného stavu, ktorý si nevyžaduje medikamentóznú liečbu. Maloletý má výdavky spojené s návštevou fitnesscentra 20 eur, za nákupy športového oblečenia, proteíny 30 eur mesačne, pričom otec mu uhrádza mobil 15 eur mesačne. Tvrdil, že mu nakupuje ošatenie vo výške 150 eur mesačne a vypláca mu vreckové 100 eur. Maloletý pracuje u otca na základe dohody o pracovnej činnosti, za čo mu otec vypláca 200 eur mesačne.

9.2. Na strane matky bolo preukázané, že dosahuje čistý mesačný príjem 713,09 eura, pričom v roku 2019 dosiahla čistý mesačný príjem 604,98 eura. Navýšili sa jej náklady spojené s užívaním bytu, ktorý si zakúpila po rozvode manželstva a vyporiadaní BSM vo výške 130 eur, elektrina 60 eur, Free Sat, 20 eur, internet 10 eur, mobil 36 eur, sporenie 50 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eura a poisťka za byt 55 eur ročne. Spolu s otcom má v striedavej starostlivosti maloletú T., na ktorú poberá polovičku rodinných prídavkov, nakoľko druhý vypláca otcovi. Počnúc mesiacom august 2020 matka začala prispievať na výživu maloletého P. sumou 80 eur mesačne.

9.3. Otec v konaní uvádzal, že jeho príjem poklesol o 700 eur a v súčasnosti jeho príjem predstavuje asi 1.000 eur. Z daňového priznania za rok 2019 vyplynuli jeho príjmy zo živnosti 33.967,68 eura a výdavky 32.592,76 eura. Naďalej je spoločníkom a konateľom v dvoch obchodných spoločnostiach Gold reality, s. r. o., pričom táto spoločnosť vykázala v roku 2019 stratu 677,80 eura a spoločnosť REPDO, s. r. o. stratu vo výške 212,11 eura. Náklady, ktoré otec uhrádza, súvisia s hypotekárnym úverom 372,09 eura, plyn 150 eur, elektrina 73 eur, voda 30 eur, televízia 22,29 eura, sporenie 500 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eura, Telekom 20,89 eura, platba za HBO 5,99 eura, Netflix 11,99 eura, Youtube 10,99 eura, upratovacie služby 100 eur, pohonné hmoty 100 eur, výdavky na domáce zvieratá 75 eur, ošatenie 80 eur, poisťka domu 155,97 eura ročne, poplatok za komunálny odpad 84,33 eura, daň za nehnuteľnosť 96,17 eura, daň za psa 10 eur, PZP 117 eur, prenájom Windows Office 99 eur, investície do rodinného domu (kosenie, farba na plot) 300 eur, údržba bazénu 300 eur, náhodilé výdaje spojené s pokazenými spotrebičmi v domácnosti 1.000 eur, údržba auta 500 eur. Je výlučným vlastníkom rodinného domu, ktorý nadobudol po vyporiadaní BSM, podielovým spoluvlastníkom bytu a vlastníkom motorového vozidla Škoda Super B, rok výroby 2012.

10. Odvolací súd, vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že od poslednej zmeny pomerov nedošlo k tak výraznej zmene pomerov, či už na strane maloletého, alebo na strane rodičov, ktorá by odôvodňovala zmenu právoplatného rozhodnutia o stanovení vyživovacej povinnosti matky na maloletého P.. Maloletý P. je naďalej študentom vyššieho ročníka U., tak ako bol v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. V podstate jeho výdaje sa výrazným spôsobom nezvýšili, práveže sa znížili jeho predtým deklarované výdavky spojené so zdravotným stavom. Napriek krátkej dobe od posledného určovania výživného, nie je možné konštatovať ani výraznú zmenu pomerov, vzhľadom na vývoj životných nákladov. Rovnako ako súd prvej inštancie, odvolací súd nedospel k záveru, že by výrazná zmena pomerov nastala na strane rodičov. Na strane matky došlo síce k miernemu nárastu jej príjmu (v čase pôvodného rozhodovania mala príjem 629,54 eura mesačne a v súčasnej dobe dosahuje priemerný mesačný príjem 713,09 eura), avšak na druhej strane sa jej zvýšili náklady spojené s domácnosťou, keď oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu sa osamostatnila a žije v spoločnej domácnosti s maloletou dcérou pochádzajúcou z predchádzajúceho manželstva. Na strane otca, podľa jeho tvrdení, došlo k poklesu príjmu z 1.700 eur na 1.000 eur a poukazuje, že jeho spoločnosti sú stratové, avšak je potrebné konštatovať, že aj v čase pôvodného rozhodnutia jeho spoločnosť Gold reality, s. r. o. vykazovala stratu, v čase rozhodovania súdu stratu vykazuje aj spoločnosť REPDO, s. r. o., avšak na druhej strane nie je možné neprihliadnuť k životnej úrovni otca, ktorú v konaní preukazoval a s tým súvisiace aj výdavky, ktoré uhrádza. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že životná úroveň na strane otca je podstatne vyššia ako na strane matky, a pokiaľ by aj došlo k prechodnému poklesu príjmu, je možné konštatovať, že jeho životná úroveň sa neznížila.

11. Pokiaľ otec v podanom odvolaní poukazoval na to, že pre zmenu výživného nie je stanovená doba, ktorá musí prejsť od posledného rozhodnutia, s týmto je síce možné súhlasiť, avšak aby došlo k

zmene súdneho rozhodnutia, musí nastať kvalifikovaná výrazná zmena pomerov pre zmenu rozhodnutia o stanovení vyživovacej povinnosti. Pokiaľ ďalej namietal, že s maloletým mal zvýšené náklady s návštevou autoškoly približne v sume 1.100 eur, je potrebné uviesť, že maloletý, vzhľadom na svoj vek, ale aj charakter štúdia, nepreukázal nevyhnutnosť absolvovania vodičského kurzu, a teda aj výdavku spojeného so zaplatením kurzu autoškoly a z týchto dôvodov je možné súhlasiť s matkou, že sa jedná o nadštandardnú a v čase vynaloženia nie o nevyhnutnú a neodôvodnenú potrebu maloletého.

12. Odvolací súd, vychádzajúc tak z ustanovenia § 78 Zákona o rodine, ako aj zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v konaní nebola preukázaná taká významná kvalifikovaná zmena pomerov oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu, zohľadňujúc aj krátke obdobie od poslednej úpravy výživného, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného zo strany matky maloletého dieťaťa. Odvolací súd však vzhľadom na skutočnosť, že matka od augusta 2020 prispieva na výživu maloletého P. sumou XX eur mesačne, ktorá skutočnosť nebola v konaní spochybňovaná, považoval za potrebné zosúladiť skutočnú výšku uhrádzovaného výživného so súdnym rozhodnutím a iba z tohto dôvodu zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na maloletého P., počnúc dňom 01. 08. 2020 na sumu 80 eur mesačne, ktorou sumou bude matka povinná naďalej prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Vzhľadom na to, že matka túto sumu uhrádza dobrovoľne nad rozsah doteraz stanovenej vyživovacej povinnosti, zameškané výživné jej nevzniklo.

13. S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na maloletého P., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 40 eur na sumu 80 eur mesačne, ktoré výživné je matka povinná poukazovať k rukám otca maloletého vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01. 08. 2020. Vo zvyšnom zamietajúcom výroku odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

14. O trovách konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 52 CMP. Vzhľadom k tomu, že ide o konanie upravené Civilným mimosporovým poriadkom, rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu § 55 CMP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).